

ایران در حوزه آمریکای لاتین

شرکای ایران در حیات خلوت آمریکا

تحلیل خانم لیلا حیدری، کارشناس ارشد مسایل بین‌الملل در اتاق بازرگانی، از پل ارتباطی ایران و آمریکای لاتین از بُعد تجاری

طی دهه اخیر، صاحب‌نظران و کارشناسان اقتصادی، سیاست‌های دولت را در خصوص گسترش روابط اقتصادی با کشورهای آمریکای لاتین به یاد انتقاد گرفته و این سیاست‌ها را مغایر با منافع ملی می‌دانستند و اینگونه تحلیل می‌کردند که چون روابط تجاری و اقتصادی ایران با کشورهای مذکور تابع ملاحظات سیاسی و استراتژیک است، نفع اقتصادی نخواهد داشت. در این میان، اگرچه قسمت اول تحلیل کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی، هنوز در مورد روابط تجاری ایران با کشورهای منطقه صدق می‌کند، اما بخش دوم این تحلیل نمی‌تواند مورد تأمل قرار گیرد، چرا که با جهانی شدن اقتصاد و به هم پیوستن بازارهای دور و نزدیک و همچنین سیاست‌های توسعه صادرات کشورمان، روابط اقتصادی و تجاری با کشورهای مذکور با بکارگیری مدیریتی صحیح می‌تواند رشدی شکوفا برای صادرات و اقتصاد ایران به همراه داشته باشد. با نگاهی به آمار و ارقام می‌توان اذعان داشت حجم صادرات ایران به کشورهای آمریکای لاتین در سال ۲۰۰۰ تنها ۲۰ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۹ در حدود ۵۰۰ میلیون دلار بوده است، به عبارتی در حدود تقریباً ۱۰ سال، میزان صادرات ایران به کشورهای این منطقه ۲۵ برابر و همچنین میزان صادرات کشورهای آمریکای لاتین

به ایران، چیزی در حدود ۵ برابر شده است و به‌طور کلی، حجم روابط تجاری میان ایران و کشورهای آمریکای لاتین در ۱۰ سال اخیر حدود بیست برابر افزایش داشته است. علاوه بر رشد صادرات و به تبع آن رشد اقتصادی، روابط با این کشورها می‌تواند ایران را به یک منطقه مرکزی و ترانزیتی و پل صادرات مجدد کشورهای آمریکای لاتین به کشورهای مشترک‌المنافع تبدیل کند. در چند سال گذشته، اهداف صادراتی ایران متوجه کشورهای همچون برزیل، مکزیک، کوبا، ونزوئلا و اکوادور بوده و صادرات به کشورهای مثل هائیتی، هندوراس و السالوادور با برپایی نمایشگاه و فروش کالاهای متعدد ایرانی صورت پذیرفته است. در مورد ترکیب کالاهای صادراتی ایران به این منطقه باید گفت ۴۰ درصد از کل کالاهای صادراتی فرش و پسته هستند و ۶۰ درصد باقی‌مانده، شامل تولیدات پتروشیمی، ماشین‌آلات کشاورزی و اخیراً خدمات فنی و مهندسی است. زیره، زعفران، خرما، وسایل خانگی، کاشمش، سنگ و چرم نیز در رده‌های بعدی کالاهای صادراتی ایران به کشورهای این منطقه قرار دارند. بیشترین حجم واردات ایران از کشورهای برزیل،

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۲۲ وقایع اخیر کشور

۲۳ معمای شهرداری و دولت: همگرایی یا واگرایی؟

۲۴ کاهش رشد اقتصادی، تورم و بیکاری

اروگوئه و آرژانتین صورت گرفته و بیشترین میزان صادرات ایران نیز مربوط به کشورهای ونزوئلا، کوبا، مکزیک و اکوادور است.

سابق بر این، دوری و بُعد مسافت با کشورهای منطقه و هزینه بالای حمل و نقل به عنوان یکی از مشکلات مهم توسعه روابط تجاری با این منطقه مطرح بود، اما اکنون به دلیل رقابت شدید در بخش حمل و نقل هزینه‌ها در حال کاهش بوده و علاوه بر این از آنجا که کشتی‌های حامل کالاهای صادراتی منطقه پس از تخلیه بار در بنادر خلیج فارس در راه بازگشت اغلب خالی هستند، می‌توان برای انعقاد قرارداد با قیمت‌های مناسب برای حمل کالاهای ایرانی تا بنادر حوزه دریای کارائیب اقدامات مؤثری انجام داد.

کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران نیز در سال‌های اخیر اقدام به راه‌اندازی خطوط مستقیم دریایی تا بندر سان‌پائولوی برزیل و بنادر کارائیب کرده که تسهیلات بسیار مناسبی را جهت افزایش صادرات غیرنفتی به آن منطقه لحاظ می‌نماید؛ چنانچه در برخی موارد، هزینه‌های حمل به آن منطقه از هزینه حمل به کشورهای آفریقایی ارزان‌تر تمام می‌شود.

اکنون کشورهای آمریکای لاتین از رشد اقتصادی قابل توجهی نسبت به دهه‌های گذشته برخوردار شده‌اند

روابط تجاری ایران با آمریکای لاتین میلیون دلار

کشور	صادرات به ایران	واردات از ایران	حجم روابط
آرژانتین	۴۱/۳۶	۰/۶۸	۲۲/۰۴
کوبا	۴	۲۰	۲۴
ونزوئلا	۰/۱۵۳	۱۱۲	۱۱۲/۱۵۳
اکوادور	۱	۲۳۳	۲۳۴
شیلی	۳/۳۳۱	۰/۱۳۳	۴/۱۶۴
کلمبیا	۱	۱	۲
بولیوی	۰/۸	۰/۲	۱
پرو	۰/۱۱۷	۰/۶۴۹	۰/۷۶۶
اروگوئه	۵۷	۰/۵۰	۵۷/۵۰
مکزیک	۴	۴۲	۴۶

استخراج: «اقتصاد ایران» از اتاق بازرگانی

«اقتصاد ایران» گزارش می دهد

وقایع اخیر کشور

وقایعی که بلافاصله بعد از انتخابات شروع شده بودند، کماکان در کشورمان ادامه دارد که به صورت وقایع نگاری (Factual) و بدون تحلیل از نظر خوانندگان ماهنامه می گذرد. «اقتصاد ایران» در نظر دارد در شماره‌های آتی آثار منفی این وقایع را بر اقتصاد کشور بررسی کند.

رییس قوه قضاییه در همایش سراسری دادستان‌های کشور با اشاره به این موضوع که یکی از وظایف قوه قضاییه، کشف جرم و مقابله با آن است گفت: کشورمان امروز با جرایمی که امنیت اجتماعی مردم را با اختلال مواجه می کند، روبه‌رو است. صادق لاریجانی، همچنین با اشاره به وقایع اخیر کشور پس از انتخابات افزود: "ما نمی توانیم ببینیم در روزگار ما کسی اخلاق در امنیت کند و سپس بگوییم که تظاهراتی و شعاری است. تظاهراتی که اینها کرده و مردم را به خیابان‌ها می آورند، اگر می توانستند نظام ولایت فقیه را هم حذف کنند، می کردند و در این نباید تردید داشته باشیم." وی با اشاره به وقایع ۱۳ آبان و ۱۶ آذر، تحولات اخیر را مشابه حرکت‌هایی دانست که منافقان در اوایل انقلاب صورت می دادند. ۱۶ آذر امسال با صحنه‌هایی از اعتراض برخی دانشجویان به روند سیاسی کشور از زمان انتخابات به بعد همراه بود که متأسفانه با هتک حرمت نسبت به تصاویر امام خمینی (ره) توأم شد.

در این راستا، بسیاری از گروه‌ها و احزاب با محکومیت اقدامات معترضان ۱۶ آذر، اقدام صلا و سیما را در پخش این تصاویر، درست و بجا اعلام کردند. در این راستا، تظاهرات متعددی در روزهای اخیر در محکومیت هتک حرمت به امام در سراسر کشور برگزار گردید. سخنرانی اخیر هاشمی رفسنجانی که به دعوت واعظ طبسی به مشهد سفر کرده بود، از دیگر مسایل ماه اخیر کشور است. وی که مدت‌ها از اظهار نظر راجع به مسایل کشور سکوت کرده بود، با تأکید بر وجود اختلافات جدی در کشور، تصریح

کرد: اختلافات، دیگر قابل پنهان کردن نیست. وی همچنین افزود: من فکر می کنم غیر از رهبری انقلاب، دیگران نمی توانند وحدت ایجاد کنند و همه باید به رهبری کمک کنیم تا فضای همدلی به وجود بیاید. در این راستا باهنر گفت: توصیه ما در این فضا این است که آقای هاشمی با دقت بیشتری واژه‌ها را انتخاب کنند.

در ادامه تحولات اخیر، دادگاه‌های متعددی جهت صدور حکم و یا تجدید نظر احکام صادر شده در مورد اتهامات دستگیرشدگان برگزار گردید که از آن جمله می توان به تشکیل دادگاه بدوی عبدالله رمضان‌زاده در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب اشاره کرد. به موجب حکم اولیه صادره، رمضان‌زاده به ۶ سال حبس تعزیری محکوم شد. سعید لیلاز از دیگر دستگیرشدگان حوادث اخیر بود که دادگاه بدوی در خصوص اتهامات وی، حکم ۹ سال حبس تعزیری را صادر کرد. در این بین برخی افراد همچون نفیسه زارع کهن، روزنامه‌نگار و همسرش حجت شریفی از اعضای سابق شورای مرکزی ادوار تحکیم وحدت با قرار کفالت صد میلیون تومانی تا زمان برگزاری دادگاه آزاد شدند.

روز عاشورا

همچنین طبق آخرین خبرها، روز عاشورا صحنه درگیری‌هایی بود که با مجروح و کشته شدن تعدادی از هموطنان‌مان همراه گردید. دادستان عمومی و انقلاب تهران در روز هشتم دی ماه تعداد کشته‌شدگان این روز را هفت نفر اعلام کرد. عباس جعفری دولت‌آبادی با اشاره به کشته شدن یک نفر در اثر اصابت گلوله خاطر نشان ساخت: بقیه افراد بر اثر برخورد جسم سخت و آسیب‌های مشابه کشته شده‌اند و دو مورد مرگ هم بر اثر اصابت گلوله‌های ساچمه‌ای بوده که اساساً در اختیار نیروی انتظامی نیست و بررسی‌های لازم جهت شناسایی عوامل صورت خواهد گرفت. پیش از این سردار رادان در این خصوص گفته بود که بیش از ۳۰۰ نفر در روز عاشورا دستگیر شده‌اند که تحویل مراجع قضایی داده می شوند. از سوی دیگر در شب عاشورا، سید محمد خاتمی در حسینیه جماران حضور یافت و زمانی که وی در رابطه با موضوع امام حسین (ع) و آزادی در حال ایراد سخن بود، گروهی به حسینیه وارد شدند و سخنرانی وی ناتمام ماند. دستگیری ابراهیم یزدی، دبیر کل نهضت آزادی، در هفتم دی ماه هم از دیگر اتفاقات روزهای اخیر بود که از سوی مأموران امنیتی صورت گرفت.

پروژه‌های مشترک ایران و کشورهای حوزه آمریکای لاتین

پروژه‌های در دست اجرا	پروژه‌های تمام شده	پروژه‌های قرارداد شده	پروژه‌های در شرف قرارداد	پروژه‌های تفاهم شده
احداث سد و نیروگاه آبی	صدور ماشین‌آلات لبنیات	احداث کارخانه سیمان	ساخت سکوی حفاری	احداث کارخانه‌های تولید آمونیاک و اوره
احداث مرکز درمانی در نیکاراگوئه	صدور کاتکس یخچالی	احداث کارخانه تولید دوچرخه	توسعه کارخانه کشتی سازی	اکتشاف و توسعه نفت و گاز و خرید بئزین
تأمین آب شهر ماناگوا	تولید تراکتور	ایجاد صندوق مشترک	احداث کارخانه‌های پتروشیمی	ارایه مشاوره و تعیین مقادیر مخازن نفتی
احداث هزار واحد مسکونی	خودروسازی	تأسیس واحد ماشین‌آلات ساخت پلیمری	ایجاد کارخانجات صنایع غذایی	طراحی شهرک صنعتی
احداث دو اسکله و توسعه بندر مونیکی پوینت	انجام اکتشاف زمین شناسی	خانه سازی	ساخت هواپیمای کامپوزیت	طراحی و ساخت سیلو
صادرات چهارهزار دستگاه تراکتور	صدور ماشین‌آلات تزریق پلاستیک	ساخت و فروش کشتی، تأسیس شرکت نفتکش	کارخانه بازیافت و تصفیه روغن	انتقال تکنولوژی تولید فولاد
تولید و مکانیزاسیون فرآورده‌های لبنی	آموزش (پتروشیمی)	تولید ماشین‌آلات جوجه کشی	احداث کارخانه تولید شکر از نیشکر	تولید ماشین‌آلات آردسازی
توسعه صنایع گوشت	-	تولید نوشابه غیرالکلی گازدار	نمایشگاه کالاهای صنعتی	تولید تجهیزات پزشکی
ایجاد پایگاه اطلاعات زمین شناسی	-	احداث کارخانجات آردسازی	احداث دومین کارخانه سیمان	تولید و فروش ماشین‌آلات آجرسازی

و نسبت به کشورهای آفریقایی و کشورهای آسیای میانه از قدرت خرید بالاتری برخوردار هستند و می توانند جایگزین بسیار خوبی برای صادرات کالاهای ایرانی نظیر فرش دستباف شوند.

در سال‌های اخیر، ایران در تولید محصولات پتروشیمی به توانایی‌ها و موفقیت‌های بزرگی نایل گشته و قادر است علاوه بر صادرات تولیدات خود به انتقال تکنولوژی در این زمینه‌ها نیز اقدام کند.

همچنین مهندسان ایرانی در زمینه کشتی سازی و ساخت تجهیزات نفتی و دریایی می توانند خدمات قابل توجهی به کشورهای منطقه صادر کنند که علاوه بر منافع حاصل از صدور خدمات فنی و مهندسی که شامل ایران خواهد شد، منافع بسیاری در خصوص استفاده از تکنولوژی، توانایی، تجهیزات و نیروی کار ارزان قیمت ایرانی نصیب طرف تجاری مقابل می شود.

ایران در زمینه تولید سیمان و مصالح ساختمانی و مهندسی ساخت ساختمان و راه سازی به مزیت‌هایی دست یافته که می تواند برای کشورهای منطقه سودمند باشد. ■